Kelecsényi László

Kismadár

Zenés életrajzi fantázia két részben

Orbán Borinak ajánlom

Szereplők a belépésük sorrendjében
APA
ANYA
EDIT
LOUIS
LEPLÉE
LUCIEN
VIZSGÁLÓBÍRÓ
MARGUERITE
MONTAND (játszhatja, aki Lucient)
CERDAN
CERDAN FELESÉGE (játszhatja, aki az Anyát)
TEO (játszhatja, aki Louis-t)
COCTEAU
ÚJSÁGÍRÓ
néma szereplők: fotós, operatőr, pincér

MÁSODIK RÉSZ

Törvényszéki iroda
A falon Pétain marsall fényképe
Egy íróasztal mögött szigorú tekintetű férfi
Előtte Edit áll

VIZSGÁLÓBÍRÓ Neve?
EDIT Ott van az igazolványom magánál.
VIZSGÁLÓBÍRÓ Neve?
EDIT Piaf, Edit Piaf.
VIZSGÁLÓBÍRÓ Itt egészen más név áll.
EDIT Jó, hát Edit Giovanna Gassion
VIZSGÁLÓBÍRÓ Na ugye. Miért használ más nevet?
EDIT Művész vagyok, énekesnő.
VIZSGÁLÓBÍRÓ Énekesnő? Érdekes. Sose hallottam magáról.

EDIT A maga baja.
VIZSGÁLÓBÍRÓ Szemtelenkedik? Nem volt elég egy nap a cellában?
EDIT Sok is.
VIZSGÁLÓBÍRÓ Tudja, ki az énekesnő? Josephine Baker, ő aztán az.
EDIT Tudomisén.
VIZSGÁLÓBÍRÓ Neve?
EDIT Edit … Giovanna Gassion.
VIZSGÁLÓBÍRÓ Na látja! Mi köze van az áldozathoz, (*Olvassa.)* Louis Leplée-hez? Jól gondolja meg, mit válaszol. Felhasználható maga ellen.
EDIT Közöm? Ő fedezett föl. … Kihúzott a bajból. … Szerette a hangomat. … Kenyeret adott.
VIZSGÁLÓBÍRÓ Szép mese. Mikor látta utoljára életben?
EDIT Tegnap, azaz tegnapelőtt … már nem is tudom.
VIZSGÁLÓBÍRÓ Nem tudja? De azt tudja, kik voltak bejáratosak hozzá, kikkel tartott kapcsolatot?
EDIT Nem tudom, hogy hívták őket. Elegáns urak voltak, mindegyik autón jött, luxusautók sorakoztak az Avenu Wagramon, a lakása előtt.
VIZSGÁLÓBÍRÓ Milyen kapcsolata volt ezekkel a … vendégekkel?
EDIT Semmilyen. Na jó, néha énekeltem nekik, ha Leplée úr megkért rá.
VIZSGÁLÓBÍRÓ Semmilyen. Ezt el is higgyem?
EDIT Azt hisz el, amit akar.
VIZSGÁLÓBÍRÓ Idefigyeljen, Gassion! Tud róla, hogy bajban van? Elég nagy bajban. A rendőrség Louis Leplée meggyilkolásában való bűnrészességgel gyanúsítja. Azért került az ügye hozzám.
EDIT Mi a franc! …
VIZSGÁLÓBÍRÓ Még nem fejeztem be. Jó lenne, ha mindent őszintén elmondana. Milyen kapcsolata volt Monsieur Louis Leplée-vel és a vendégeivel. Érti a kérdésemet?
EDIT Persze, hogy értem. … Semmilyen. Csak ott láttam őket, az estélyeken. Néhányan nőket is hoztak. Én csak ültem a sarokban, egy kényelmes karosszékben, és ha akarták, énekeltem nekik, néha pénzt is adtak az urak. Mikor, mennyit.
VIZSGÁLÓBÍRÓ Mennyit?
EDIT Néha egy hónapig is kihúztuk belőle Louis-val.
VIZSGÁLÓBÍRÓ (*a papírjaiba néz*) A büntetett előéletű Louis Marchand-nal.
EDIT Semmi közöm hozzá. Szakítottunk, elhagyott, lelépett.

(Sírni kezd.)

VIZSGÁLÓBÍRÓ (*zsebkendőt nyújt Editnek)* Fogja, törölje meg az arcát. Még azt hiszik, hogy bántottam magát.

EDIT Elenged?

VIZSGÁLÓBÍRÓ Egyelőre. Figyelmeztetem, hogy magán tartjuk a szemünket. Megértette? (*Visszaadja Edit igazolványát.*) Tűnjön el gyorsan. … És mindenekelőtt fürödjön meg.

EDIT Merde! (*Ki.*)

(Innen kezdve az előadásban folyton jelezni kell, hogy ez az egész csupán fikció. Az Editet játszó Orbán Bori nem lehet eléggé hiteles az öregedő, önsorsrontó, rettenetes eseményeket megélő Piaf szerepében; nyílttá kell tenni, hogy ez játék a fantáziával.)

Felvételről egy Edit Piaf szám szól. Az Editet alakító színésznő egy utcai padon hever félálomban elnyúlva. Hajnalodik. Mikor véget ér a dal, az első részben hallott Hang szólítja meg a lányt.

HANG … Alszol, Edit? … Sokáig tartott az este? … Megint kiütötted magad? … Nem lehetek minden percben melletted. … Meg kellene állnod a saját lábadon. … Nekem is lehet más gondom. … Tudom, hogy hallod, amit mondok. … Figyelj jól, nem fogom többször elmondani. … Megmutatom a jövődet, hogy mire számíthatsz. … Tetszik-e? … Vállalod-e? … Most még nem késő. … Még bármi lehet. … Bármi. … Ébredj és lásd!

A Hang elhallgat. Edit felébred, mocorog, majd felül

EDIT Merde! … Milyen furcsa álom, ki volt ez? (*Nyújtózik.*) Éhes vagyok. Kéne kaját szerezni. (*Matatni kezd maga körül.*) A táskám? Otthagytam volna? … Hol is voltam? A fene vigye el.

MARGUERITE (*sietősen*) Na végre, megvagy, Edit. Miért kell neked folyton eltűnni! Gyere, induljunk!

EDIT (*még mindig álmosan*) Hová?

MARGUERITE Ma este fellépés. Elfelejtetted? Kis hely, de jó hely. Készpénzben fizetnek, érted? (*Összedörzsöli az ujjait.*) Készpénz.

EDIT Megint a bossok? Nem szeretem őket.

MARGUERITE Muzsikus nemzet. Gondolj Schubertre meg Schumannra. Mennyi szép dalt írtak.

EDIT (*morcosan*) Akkor se.

MARGUERITE Valamiből élni is kell, kedvesem. Most ez van. Ők vannak. Majd lesz olyan, hogy nem lesznek. Olyan is volt, hogy nem voltak, úgyhogy olyan is lesz, hogy nem lesznek.

EDIT Milyen okos vagy, Margo.

MARGUERITE Okos, ugyan. Tapasztalat, kisanyám, tapasztalat. (*Halkra fogja.*) Néha hallgatom az angol rádiót. A tábornok beszél…

EDIT Nem szeretem a katonákat.

MARGUERITE De válogatós lettél. Csak énekelned kell nekik. Gondold azt, hogy csupa káposztafej ül a nézőtéren.

EDIT Éhes vagyok.

MARGUERITE Gyere, Pierre-nél bekapunk két croissant-t.

EDIT Pierrot! Ő is megéri a pénzét!

MARGUERITE Edit, ha te mindenkivel összeszűröd a levet, ne csodálkozz! (*Kifelé indul.*)

EDIT Megyek, várj. Egy-két új dalt is kéne tanulni. (*Dúdolva kimegy.*)

Felhangzik egy kevéssé ismert, korabeli Piaf-szám, felvételről. Háborús képek peregnek, régi híradók.
Amerikai katonák bevonulása Párizsba.
Kollaboránsok letartóztatása.
Nácik szeretőinek kopaszra nyírása.

Edit lakása.
Marguerite tesz-vesz, arrébb helyez egy kottát, megigazítja a zongoraszéket.
A bejáratnál egy magas, fiatal férfi jelenik meg.

MARGUERITE Ki maga? Nem várunk senkit. Ügynök? Nem vásárolunk semmit sem.

MONTAND Maga az?

MARGUERITE És ha én?

MONTAND Hoztam egy dalt.

MARGUERITE Abból elegünk van.

MONTAND Szeretném megmutatni. Ha esetleg meghallgatná. Azt mondták, hogy hozzam el, hogy magának énekeljem el, és akkor …

MARGUERITE Akkor? Mi lesz akkor?

A jelenet közben megjelenik Edit a háttérben. Némán és észrevétlen hallgatja őket

MONTAND (*belekezd, franciául mondja a Hulló falevél első sorait)* Oh, je voudrais tant que tu te souviennes / Des jours heureux où nous étions amis / En ce temps là, la vie était plus belle … (*Leül a zongorához és magát kísérve énekelni kezdi a dalt.*)

EDIT (*beljebb lép)*

MARGUERITE (*kissé lenézően*) Láttuk a filmet. Az éjszaka kapui, ugye? Abban játszott, ott énekelte.

EDIT Hallgass, Margo! Ez csodaszép.

MONTAND (*kapkodja a fejét*) Maga? … Maguk? (*Végül Edit felé fordul.*) Bocsánat … Hogy is hihettem.

EDIT Gyönyörű a dal. És maga nagyon tehetséges. (*Karját nyújtja a férfi felé.*) Jöjjön, táncoljunk.

Folytatódik a Hulló falevél, énekszó nélkül.
Edit és Montand összefonódva táncolnak.
Marguerite féltékenyen nézi őket.

MARGUERITE Férfi. Megint egy férfi. Mindig egy férfi.

Mikor vége a táncnak, a két nő kimegy.
Yves a közönség felé fordul.

MONTAND Képzeljék, együtt léptünk fel. Elvitt az Olympia Színházba. Bemutatott a közönségnek. Énekelhettem vele. Együtt, vele. Ővele.

Vastaps.
Sötét.

HANG Hogy vagy? Bírod még a szerepet? Nagy dolgok vannak soron. Figyelj jól! Vigyázz magadra!

A félhomályból egy markáns, sportos külsejű alak válik ki.
Közben szól a zene, Edit egyik slágere.

CERDAN A fiúk vittek el ebbe a csehóba. Nem, nem is volt az csehó, csak akkor már jobb helyekre jártunk. Mióta Európa-bajnok lettem. De azt mondták, oda kell mennünk, ezt a csodát hallanunk kell.

A háttérben megjelenik Edit.
Mindketten a nézőtérnek beszélnek

CERDAN Tényleg csoda volt. Minden igaz, amit az újságok írtak róla. Nem értettem, honnan jön belőle ez a hang. Pillesúlyú kis boszorkány, de ahogy énekel.

EDIT (*előbbre lép)* Odajött hozzám egy csapat nagydarab pasi. Eltűntem köztük. Aztán ő megfogta a kezem. Bemutatkozott. Óriási mancsa volt, de olyan finoman érintett meg, mint még soha senki. Aztán kettesben maradtunk.

CERDAN Mindenki tudta rólam, hogy nős vagyok. De mellette el-

felejtettem mindent, Párizst, a bokszot, az egész világot. Csak ő volt meg én.

EDIT Csak ő volt meg én.

CERDAN Mi, mi voltunk, kettesben. Ezt még soha nem éreztem senkivel.

EDIT Ezt még soha nem éreztem senkivel.

Az eddig statikus jelenet megélénkül.
Hangok szűrődnek be, egyre erősebben. Egy zenei koncert hangjai meg egy stadion hangjai. Az ének és a közönség hangjai összekeverednek.
Edit és Cerdan táncolnak, forognak.

CERDAN Elviszlek mindenhová. Marokkóban lesz egy meccsem Afrika bajnokával. Velem jössz.

EDIT Higgyem el, ezt a nagy boldogságot?

Edit és Cerdan párbeszéde közben Marguerite jelenik meg a színpad szélén; figyeli a szerelmespárt.

CERDAN Mindent neked adnék. Edit! Soha, de soha ...

EDIT (*a férfi szájára teszi az ujját)* Vigyázni fogsz rám?

Cerdan felemeli Editet, körbe forog vele

MARGUERITE Csak óvatosan, óvatosan. Ilyen magasból könnyű lezuhanni.

Cerdan kimegy, a nők ketten maradnak.
A még szédült Edit tovább forog, szinte azt se tudja hol van.

MARGUERITE Gyere, főzök kamillateát. Be kell venni a gyógyszereidet. Jött egy szerződés az ügynöködtől. Németország, a nyugati fele. Tele van amerikai katonákkal. Imádják Párizst.

EDIT Honnét tudod?

MARGUERITE Tudom, és kész.

EDIT Nem érdekel. Jöjjenek Párizsba, ha annyira kellek nekik.

MARGUERITE Nem érted? Ez a koncertkörút kihúz minket a szarból. Tele vagyunk adósságokkal.

EDIT És ő?

MARGUERITE Cerdanra gondolsz.

EDIT Marcelre.

MARGUERITE Marcel, Marcel… Nős és négy gyereke van.

EDIT Csak három.

MARGUERITE Na és! Mit változtat az? Ennek a kapcsolatnak nincs jövője.

EDIT Nem kapcsolat. Szerelem. Ez szerelem.

MARGUERITE Jó, akkor szerelem, de a helyzet akkor is ugyanaz. Soha nem fog elválni. Az ilyen kredenc-pasik úgy imádják az ő kis anyukájukat.

EDIT Margó, ne beszélj így róla!

MARGUERITE Jó, hagyjuk ezt. Írd alá a szerződést!

Edit nézi a papírt, aztán mint egy alvajáró aláírja.

EDIT Nesze. Csinálj vele, amit akarsz.

Piaf-dal felvételről

Edit a rádióközvetítést hallgatja Cerdan meccséről

RIPORTER *Kedves hallgatóim, itt kellene lenniük, hogy lássák, mekkora harcot vív egymással ez a két óriás, hogy hogyan harcol a mi óriásunk, Marcel Cerdan. Már a hetedik menetben járunk, és nem lehet azt mondani, hogy bármelyiküknek előnye volna. Mind a ketten a földre kerültek már, de talán Marcel a jobb. Vagy talán tévedek, de ezt súgja a szívem. Mert ezt a meccset nem az erő, nem az erőnlét döntheti el, hanem a szív. Most Cerdan két hatalmas ütést vitt be ennek a fekete óriásnak, de az meg sem rezdült tőle. Remélem, látták a pontozóbírók. Cerdan hatalmasat küzd. Mi viszi előre a mi óriásunkat? Most is hatalmasat üt, de az ellenfél elhajol. Most Cerdan is kap. Szerencsére megszólal a gong. Egy perc szünet. Nem lehet fokozni, nem lehet bírni az izgalmakat. Mintha Cerdan frissebb volna, nem is akar leülni, állva legyezik. Jön a nyolcadik menet. A nyolcas állítólag Cerdan szerencseszáma. Nyolcadikán ismerkedett meg… De minek beszélek, máris újra összecsapnak. Cerdan hatalmasat üt. … Óriási! … Az ellenfél a padlón … A bíró számol … Mi lesz? Nézek a sarokba, nem dobják be a törülközőt. Az ellenfél föláll, fölemeli az öklét … Nem, nem megy tovább … Letérdel … Cerdan győzött, hallgatóim! … Győztünk. Vége, fölemelik a karját … Marcel Cerdan a bajnok.*

Miközben a szerelme a ringben harcol, Edit kezeit tördelve fel, alá járkál, majd letérdel, és egy rózsafüzérrel a kezében imádkozni kezd. Attól fogva egyszerre halljuk a rádióközvetítést és Edit imáját.

Valami diadalzene

Marguerite két pezsgőspohárral érkezik. Tölt és koccintanak

MARGUERITE Remélem, most boldog vagy. (*Leteszi a poharát, és egy mappából újságokat vesz elő.)* Ezt hallgasd! … „Aki csak egyszer hallotta őt énekelni, rajongójává válik.” … Mit szólsz?

EDIT Nyert, győzött, ő a bajnok.

MARGUERITE Ezt figyeld. (*Másik újságot lapoz.)* „Ha nem történik vele

valami jóvátehetetlen, hatalmas karrier vár rá.”

EDIT Az én bajnokom: Marcel Cerdan.

MARGUERITE Ide se figyelsz. Ezeket rólad írták.

EDIT Nem baj. Majd te összegyűjtöd őket.

MARGUERITE Edit, tudod mit beszélsz?! Mások az életüket adnák, ha ilyesmiket olvashatnának magukról. Te pedig… Á, minek beszélek?

Hirtelen sötét

HANG Vigyázz, Edit! Nagyon vigyázz! Még irányíthatod a sorsod. Még nem történt semmi jóvátehetetlen.

7. Piaf-dal

Egy riporter mikrofonnal áll Edit előtt. Lámpák, filmhíradó kamerája

EDIT (*nyilatkozik)* Akkor vagyok a legboldogabb, amikor vége, amikor ünnepelnek, zúg a taps, a nézőtér tombol. Akkor ott, a rivalda előtt olyan, mint a mennyországban lenni. Valami csodálatos, gyönyörű lárma. Még az öltözőben is tart. Persze ott vannak a többiek, ölelnek, csókolnak, pezsgőt bontunk, iszunk. Aztán a kocsiban megyünk, ketten-hárman vagy egyedül, és valami már nagyon hiányzik, de soha nem tudom, hogy mi, csak hiányzik valami, de rettenetesen hiányzik.

Belép valaki, előbb a riporter fülébe sugdos

EDIT Mi az, most interjúzunk, vagy mégsem?

Néznek rá, a riporter meg a jövevény

EDIT Folytathatjuk?

A riporter int, hogy kapcsolják ki a lámpákat

EDIT Mi történt? Margo! Marguerite! Hol vagy?

MARGUERITE (*könnyes szemmel)* Edit! … Most erősnek kell lenned.

EDIT Mi? … Mit mondasz? … Ne titkolóddzatok! … Mi történt? … Ugye, nem? … Ugye, nem vele történt valami? … A repülő? …. (*Felordít – hatalmasan.)* Neeem. Ez nem igaz. Nem. (*Kirohan. Kinn üvöltés.)*

Marguerite utána rohan, majd betámogatja a teljesen összetört Editet.
Rádió-hangok, váltva férfi és női bemondókkal
Alatta gyászzene

FÉRFI Az Air-France légitársaság menetrendszerű New York–Párizs járata tegnap este a rossz látási viszonyok között balesetet szenvedett.

NŐ A 35 utassal a fedélzetén Európához közeledő gép az Azori-szigeteknél egy hegynek ütközött.

FÉRFI Mentőhajók indultak a túlélők keresésére.

NŐ A tragikus balesetet egyetlen utas és a személyzet sem élte túl.

FÉRFI Egyes jelentések szerint az áldozatok között van a francia légierő egyik tábornoka és Marcel Cerdan, félnehézsúlyú ökölvívó világbajnokunk.

NŐ Hétfőn helyezik örök nyugalomra Marcel Cerdan földi maradványait a Père-Lachaise temetőben.

FÉRFI A várható tumultusok elkerülése érdekében a rendőrség hajnalban lezárja a temető környékét.

NŐ Mégsem sikerült távol tartani a kíváncsi tömeget az ökölvívó világbajnok búcsúztatásáról.

FÉRFI A temetésen részt vettek a sportélet vezetői és a művészélet kiválóságai.

Edit a karjait széttárva a földön fekszik.
Kintről csengetés. Marguerite hangja; indulatosan beszél valakivel.
Bejönnek.

MARGUERITE Edit, vendéged jött. Hallod?

CERDAN ÖZVEGYE (*belép, megáll, mögötte a három gyerek, két lány és egy torzonborz kisfiú)* Látni akartam. Látnom kell.

MARGUERITE Edit, állj fel.

EDIT (*a könnyeit törölve felkel, nézi a jövevényeket)* Tessék, itt vagyok! Ilyen vagyok. Van valami különleges látnivaló rajtam?

MARGUERITE Foglaljanak helyet. Ha már …

CERDAN ÖZVEGYE Nem, köszönjük. Semmiesetre sem. Azt hittem, hogy …

EDIT Nos, mit hitt? Mondja csak ki! Egy démont akart látni, egy vampot, aki kiskanállal eszi a férfiakat? Igen? Azt? … Akkor várjon egy kicsit, kisminkelem magam. Türelem.

CERDAN ÖZVEGYE Megyünk. Gyertek, gyerekek! (*Belekarol a két lányba, és kifelé húzza őket.)*

A kisfiú Edithez szalad, és egy puszit nyom az arcára.

CERDAN ÖZVEGYE Marcel! Mit művelsz?! Gyere ide. (*Elvonszolja a gyereket.)*

Edit újra zokogni kezd.

Zene: gyászt kifejező klasszikus, talán Chopin

Sztroboszkópos villogás közben látjuk a következő néma jelenetet.
Edit magatehetetlenül fekszik, a karja véres.
Fehérköpenyes orvos és ápoló rohan be.
Elállítják a vérzést, bekötözik a sebet.
Vége a közönség látóidegeit próbára tevő villódzásnak.
Chopin is elhalkul.

Edit magába roskadva hever, a karja gézzel átkötve.
Kintről telefoncsengés.
Kisvártatva Marguerite hozza be a készüléket.

MARGUERITE Edit, keresnek.
EDIT Nem érdekel.
MARGUERITE Edit, beszélned kell vele.
EDIT Hagyjanak békén, nem beszélek újságírókkal.
MARGUERITE Nem újságíró. (*Nyújtja a telefonkagylót.*)
EDIT (*átveszi a kagylót, de közben italos üveg után kutat, beleinna az üres palackba)* Tessék, ki az?

Marguerite áll és figyel

Ha az előadásban lehetőség van rá, megjelenik a színésznő, ha nincs, csak a hangját halljuk felerősítve

MARLENE Edit? …
EDIT Igen.
MARLENE Marlene Dietrich vagyok.
EDIT (*Marguerite-re néz)* Te, aki …
MARLENE Igen, Edit. Találkoztunk, emlékszel, ugye?
EDIT Igen, akkor én …
MARLENE Ne mondj semmit. Hallgass. Hallgass meg. Isten téged azért küldött a Földre, hogy csodában részesítsd az embereket. Neked most nem szabad mással törődni, csak óvnod kell magadat. Életben kell maradnod, érted? Énekelned kell. A közönség imád. Nem szabad másra gondolnod, csak erre.
EDIT Igen, igen.
MARLENE Mielőbb hallani szeretnénk. Párizsban, Londonban, New Yorkban. Várunk téged.
EDIT Igen, köszönöm. Nagyon köszönöm.
MARLENE Isten óvjon, Edit!
EDIT Köszönöm. (*Visszaadja a kagylót Marguerite-nek.)* Elhiggyem ezt?

MARGUERITE Ugyan, ne hidd el, hülye tyúk. Ezt kárálom neked napok óta. (*Sértődötten kifelé indul.)*

EDIT Valahol a konyhában lennie kell még egy üveg Remy Martinnek.

MARGUERITE Álmodtad, kedvesem, ezt csak álmodhattad. Egy korty pia sincs itthon. … (*Ezt már magának mondja.)* Nem is lesz.

Zenei átkötés

Edit szétcsapott állapotban.
Marguerite próbál életet verni belé

MARGUERITE Édes, jó Istenem! Már megint mit műveltél? Mit csináltál magaddal? Egy óra múlva indulnunk kell Reimsbe. Tudsz róla?

EDIT Na és!

MARGUERITE Edit! Így nem léphetsz színpadra.

EDIT Ha szeretnek, elfogadnak.

MARGUERITE Ne viccelj! … Várj! Megpróbálok segíteni. Hol az a kurva telefon?

EDIT Mit akarsz csinálni?

MARGUERITE Szerzek egy fodrászt, egy sminkest, egy belgyógyászt, egy, egy akárkit. (*Tárcsáz.)*

Edit magát nézi egy kézitükörben, aztán ledobja a földre a tükröt

MARGUERITE Halló!… Küldjenek egy fodrászt!… Mi az, hogy nem?… Tudják, kinek kell?… Edit Piafnak!… Nem érdekel, hogy báli szezon van. … Az se érdekel, hány éves, tőlem egy inast is küldhetnek… Jó, tudják a címet. … Sürgős, nagyon. (*Leteszi a telefont.)* Mindjárt itt lesz valaki, aki rendbe hoz.

EDIT Rendben vagyok. Nem kell engem rendbe hozni.

Feláll, néhány lépést tesz, majd visszahuppan.

MARGUERITE Úgy látszik, nem egészen.

EDIT Hagyjál. (*Skálázni kezd, aztán belevág egy dalba. Hangja megtört, fénytelen.)* A színpadon kell teljesíteni, nem a próbákon. Margó! Hozz valamit!

MARGUERITE Főzök egy jó kis kamillateát.

EDIT Merde! Menj a pokolba!

MARGUERITE Oda semmiképp.

EDIT Jó, akkor hozz, amit találsz.

Margot kissé gyanakodva kimegy.
Edit valahonnét előkapar egy kis táskát. Belenyúl és egy fecskendőt vesz elő. Magába szúrja. Hátradől.

EDIT Ez az. Most már jöhetnek. Edit! Hol az a francos tea?

Az ajtóban egy nagyon magas fiatalember jelenik meg, kis neszesszerrel a hóna alatt. (Játszhatja az a színész, aki az Első részben Louis-t alakította.)

MARGUERITE (*a szó szoros értelmében belöki a fiút)* Tessék, ott van. Őt kellene … Szóval belőle kellene egy színpadképes ar – cot formálni.
TEO Még sosem csináltam ilyet.
MARGUERITE Tudja, ki ő?
TEO (*zavartan)* Mondták a szalonban.
MARGUERITE Akkor fogjon hozzá. Dupla pénzt kap.

Edit némán bámulja a fiút. Az munkához lát. Rövid idő alatt elfogadható arcot formáz Editnek.

EDIT (*megnézi magát a kézitükörben, aztán Teót nézi)* Maga… maga csodát művelt velem. Hogy hívják?
TEO Theophanias Lamboukas.
EDIT Hogyan?
TEO Theo….
EDIT Hagyja csak. Erre most nem érünk rá. Jöjjön, magunkkal visszük Reims-be.
TEO De hát nekem vissza kell mennem a szalonba.
MARGUERITE Oda most nem megy vissza. Érti?
TEO Értem, de…
EDIT Nincsen de. Edit Piaf vagyok, ha nem tudná.

Elindulnak ketten

MARGUERITE Így kezdődött. Ezt kifogtuk. És nem lett vége sosem. Én hoztam rá ezt is. … Mindenhová magával vitte. Később énekeltette. Aztán fellépett vele. Azt hitte, hogy a fiatal Yves Montand-t kapta vissza. De hát hol volt ez a fiú attól?!

Edit a nézőtérnek háttal énekel, egy népszerű számának a végét halljuk. Utána nagy taps

EDIT Merci, merci … Köszönöm. (*Felemeli a kezét, a taps elhalkul.)* Hölgyeim és uraim! Egy fiatal tehetséget szeretnék bemutatni önöknek. *(Hátralép, megfogja Teo kezét,*

szinte vonszolja a közönség elé.) Teo, Teo Sarapo. Sarapo görögül azt jelenti: szeretlek.

8. *Mit ér a szerelem? című közös dal*

Kávéház
Ősz férfi ül az egyik asztalnál, előtte egy üres csésze és egy korty ital.
Fiatal fickó rohan be, fényképezőgéppel a nyakában.
A pincértől kérdez valamit, mire az, az ősz úrra mutat.
A fiatalember az asztalához lép

ÚJSÁGÍRÓ Jó estét, monsieur Cocteau! Julien Mésure vagyok a France Soir-tól.
COCTEAU Julien? Mit óhajt?
ÚJSÁGÍRÓ Ha megengedi, feltennék pár kérdést.
COCTEAU Mindenekelőtt nyugodjon meg. Látom, nagyon izgatott.
ÚJSÁGÍRÓ Egy óra múlva lapzárta, addig le kell adnom a cikket.
COCTEAU Rólam? Mióta érdeklődnek utánam ilyen sürgősséggel a lapok. Nem írtam semmi újat, nem mutattak be tőlem színdarabot, filmet sem rendeztem régóta. Sajnos.
ÚJSÁGÍRÓ Bocsásson meg, nem önről van szó, monsieur Cocteau. Piafról szeretném kérdezni, Edit Piafról.
COCTEAU Edit? … De régen találkoztam vele. … Egyszer még egy darabot is írtam neki, egy monodrámát, valamikor még negyven…
ÚJSÁGÍRÓ Negyvenhétben.
COCTEAU Igen. Jobban tudja, mint én. Már elfelejtették az emberek.
ÚJSÁGÍRÓ Férjhez ment.
COCTEAU Kicsoda? Edit.
ÚJSÁGÍRÓ Igen, ő, ahhoz a fodrászfiúhoz.
COCTEAU Fodrász? Miket beszél? Honnan veszi, hogy fodrász?
ÚJSÁGÍRÓ Mert az volt, mielőtt… szóval, amikor megismerkedett vele, azaz Piaffal.
COCTEAU Na és? Mi olyan különös ebben? Ha két ember szereti egymást.
ÚJSÁGÍRÓ Gondoljon csak bele. Először is itt van a nagy korkülönbség.
COCTEAU Számít az valamit?
ÚJSÁGÍRÓ És hogy a nő az idősebb.
COCTEAU Gondoljon Nagy Katalin cárnőre.
ÚJSÁGÍRÓ Aztán mégiscsak egy fodrász…
COCTEAU Az egy tisztességes szakma.

ÚJSÁGÍRÓ Végül pedig Piaf beteg, súlyos beteg, azt rebesgetik a szerkesztőségben, hogy menthetetlen… Májrákja van.

COCTEAU Ez igaz? Akkor meg fogom látogatni.

ÚJSÁGÍRÓ Egyszóval, mi a véleménye monsieur Cocteau erről a házasságról?

A fiatalember fényképezni kezd, villog a vaku. Aztán Cocteau megunja.

COCTEAU Hagyja abba! (*A fotózás abbamarad.)* Mondja fiam, hány éves maga?

ÚJSÁGÍRÓ Huszonhét.

COCTEAU Azt nem kérdezem magától, hogy szeretne-e ennek a szerencsés ifjúnak a helyében lenni.

ÚJSÁGÍRÓ (*zavarba jön*) De hát…

COCTEAU Ne mondjon semmit. Most én kérdezek. Volt már maga szerelmes?

ÚJSÁGÍRÓ (*mf)* Hááát … talán voltam.

COCTEAU Hogyhogy talán? Nem tudja biztosan? Akkor nem volt. Itt él Párizs közepén, huszonhét évesen, és nem tudja, hogy volt-e az életében olyan ember…

ÚJSÁGÍRÓ Katona voltam, besoroztak, Algériában jártam… a háborúban.

COCTEAU Talán még embert is ölt …

ÚJSÁGÍRÓ Nem tudom.

COCTEAU Ezt sem tudja. Nem szívesen lennék a maga helyében. Nem tud semmit. Nem tudja, mi a szerelem. Amikor a világ… Várjon… Régebbről kezdem. Volt egy fiatal író, aki nemrég halt meg, alig volt negyven éves. Írt egy regényt, illetve sok regényt írt. Úgy hívták, Boris Vian. Ő írt egy fontos mondatot a szerelemről az egyik regényében. Valahogy így szól … „A világ maradék részének java darabja kezdett egy fabatkát sem érni." Érti ezt? Látom, nem egészen. Mi a maradék rész? … Mi a fölösleges? Ezt megírhatja, felhatalmazom, nem, csak egyszerűen kérem, hogy írja meg Editről ezt a gondolatot, ha már éppen róla akar írni…

ÚJSÁGÍRÓ Köszönöm, monsieur Cocteau, lapzárta van, rohannom kell. (*Izzadó homlokát törölve ki.)*

COCTEAU Garçon! Hozzon nekem még egy Calvadost. Aztán meg hívjon nekem egy taxit.

Edit és Teo lakása

EDIT (*egy vastag pokróccal betakarózva fekszik)* Teo! Működik a fűtés? Nézd meg kérlek. Annyira, de annyira fázom.

TEO Megnéztem már egy fél órával ezelőtt. Minden rendben. Még igazából nem működik a fűtés, hiszen még nincs tél, de szóltam a gondnoknak.

EDIT Fázom. Hozz még egy takarót.

TEO Már odaadtam, ami van.

EDIT Akkor gyere ide mellém. Te majd felmelegítesz.

TEO (*odabújik Edithez)* Itt vagyok, kedves.

EDIT Erőt kell gyűjtenem. Novemberben fellépésünk lesz Brüsszelben. Telefonált a szervező. Nagyon számítanak ránk.

TEO Nem tudom, okos gondolat volt-e igent mondani erre a kérésre. Még erősödnöd kell. Azt mondták az orvosok…

EDIT Az orvosok nem tudnak semmit. Én tudom, mi a jó nekem, azaz nekünk. Menni fogunk, fellépünk. Teo, hol van a keresztem? Az este már kerestem. Nézd meg, hová tettem.

TEO (*körülnéz)* Mindjárt, mindjárt meglesz.

EDIT Mindig bajt okozott, ha levettem.

TEO Fürödtél, Edit. (*Megtalálja.)* Tessék, itt is van. (*Odaadja. Edit megcsókolja.)*

EDIT Csókold meg te is… (*Odatartja.)*

TEO Ahogy akarod, ahogy neked a legjobb.

EDIT Most már elárulhatod, amikor megismerkedtünk, te nem voltál egy hívő lélek.

TEO Én mindent neked köszönhetek.

EDIT Teo, tudod mit fogunk csinálni?

TEO Mit, kedves?

EDIT Utazunk, elutazunk.

TEO Persze, vissza kell menjünk Párizsba.

TEO Nem, oda majd később, majd utána. El akarok menni újra Lisieux-be. Ahol gyerekkoromban meggyógyultam.

TEO Ha akarod.

EDIT Teo, szorítsd meg a kezem. Érezni akarom, hogy szeretsz. Minden pillanatban.

TEO Itt vagyok, veled vagyok.

EDIT Próbálnunk kellene. Azt az új dalt, amit Aznavour is énekel. Az lesz a meglepetés a közönségnek, ha majd ketten előadjuk. Vedd elő a kottát.

TEO Már kerestem, de azt hiszem Marguerite elpakolta valahová.

EDIT Margo! Már nem szeret engem.

TEO Bekapcsolom a magnót. *(A szerkezethez lép, elindítja.)*

Megszólal egy közös daluk

EDIT Teo, gyere, ne hagyj egyedül.

TEO Gondoltam, hogy megnézem a postát. Érkezett-e valami fontos?

EDIT Ne törődj vele. Majd Marguerite felhozza, ha átjön. … Teo, szívem …

TEO Igen.

EDIT Teo, szeretsz még?

TEO Hogy kérdezhetsz ilyet, Edit?! Ki mást szerethetnék, mint téged.

EDIT Szép ez a dal, ugye?

TEO Nekem a legszebb.

Egy ideig csöndben hallgatják, aztán hirtelen abbamarad, még nincs vége a számnak, amikor a szalag lefut a másik orsóról, és csak pörög, pörög.

EDIT Olvass nekem valamit. Keress egy könyvet. Ha megtalálod a Bovarynét, tudod, azt a részt, amit egyszer a Luxembourg-kertben olvastál fel nekem.

Teo megkeresi a kötetet, belelapoz, olvas.

TEO „A nehéz fogat lassan útnak indult. Végigment a Grand-Pont utcán, átszelte a Place des Arts-t, a Napóleon rakpartot, aztán az új Szajna-hidat, utána hirtelen megállt Pierre Corneille szobra előtt. – Csak tovább! – kiáltott egy hang a bérkocsi belsejéből. A kocsi megint elindult, s elengedve magát a lejtőn, a La Fayette keresztúttól nagy iramban befutott a vasúti állomásra. – Nem, csak előre, egyenesen! – kiáltotta ugyanaz a hang.”

A színpadon közben lassan fogy a fény
Amikor Teo már nem lát, leteszi a könyvet, Editre néz.
Néhány másodperc szünet, amely hosszú perceknek tűnhet.
Teo Edit ágyát nézi. Aztán hirtelen felugrik, és odarohan.

TEO Edit. (*Felkapja az élettelen testet.)* Edit! Mi van veled? Mondj valamit! (*Ordítva.)* Ediiiit.

Sötét

Amikor újra világos lesz, az Editet játszó Orbán Bori megtörten áll a fényben

HANG Ezt akarod? Ezt az életet? Ilyen életet?
EDIT (*kilép a rivalda elé, kilép a szerepéből)* Nem! Nem ezt akarom. Ezt nem akarom.
HANG Mit akarsz tehát? És ki vagy te tulajdonképpen?
EDIT Én Orbán Bori akarok lenni. Csak ő. Senki más. Je veux…

Énekel egyet a saját dalai közül (Tudd, milyen az élet – magyarul)

Hogy tudd, milyen az élet,
Ismerd meg a szenvedést.
Csak búcsú után
Találhatunk egymásra.

Ki nem ment messze még,
Haza sosem talált.
Mindened add tovább,
Minden úgy lesz a tiéd.

Kell egy pohárka bor,
Hogy a szív megszólaljon,
És a szerelmi bú
Nélkül nincsen sanzon

Ki nem ment messze még,
Haza sosem talált.
Mindened add tovább,
Minden úgy lesz tiéd.

Hogy eljön a halál,
Attól kaland az élet.
Az áj ha felkiált,
Úgy születik a dal.

Ki nem ment messze még,
Haza sosem talált.
Mindened add tovább,
Minden úgy lesz tiéd.

Míg énekel, csak fejgép világítja az arcát.
A dal végén aztán világos lesz az egész színpadon.
Nagyon világos